

VYRIAUSYBĖS KANCLERIS

Nr.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

Ministro Pirmininko pavedimu prašyčiau, atsižvelgiant į Lietuvos verslo konfederacijos prašymą, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-470, kuriuo siūloma viešai skelbiamus duomenis apie įmonių mokamą vidutinį darbo užmokestį papildyti statistiniais rodikliais (mediana, imties standartinis nuokrypis, 25 proc. kvantilis ir 75 proc. kvantilis), aptarti artimiausiame Trišalės tarybos posėdyje.

Milda Dargužaitė

Lietuvos verslo konfederacijai
Ūkio ministerijai
Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai
Ministro Pirmininko patarėjui L. Savickui

Aušra Gratulevičienė, tel. 8 706 61 803, el. p. ausra.gratuleviciene@lrv.lt

Dokumento registracijos Nr. G-8634

LR Vyriausybei

2017 m. liepos 27d. Nr. 17-199KS

DĖL LR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 17-8557

Šiuo raštu Lietuvos verslo konfederacija (toliau – Konfederacija), didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmones vienijanti verslo organizacija Lietuvoje, teikia pastabas bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-470 (toliau – Įstatymo projektas)“ Nr. 17-8557 (toliau – Nutarimo projektas).

Konfederacija nepitaria Įstatymo projektu siūlomam viešai skelbiamų duomenų apie įmonių mokamus darbo užmokesčių vidurkius praplėtimui papildomais statistiniais rodikliais (*mediana, imties standartiniu nuokrypiu, 25 procentų kvantiliu bei 75 procentų kvantiliu*). Toliau rašte pristatome priežastis, kodėl tiek šios pataisos, tiek esamas reguliavimas, nesant informacijos skelbimo lubų, neigiamai veikia darbo rinką bei Lietuvos konkurencingumą.

- Lietuvoje padalinius turinčios globalios kompanijos neigiamai vertina vidutinio darbo užmokesčio skelbimą bei Įstatymo projektu siūlomą papildomą šio reguliavimo išplėtimą. Tai atbaido potencialius investuotojus.
- Mokamo darbo užmokesčio dydis yra privati kompanijos informacija, kurią skelbiant yra kenkiama įmonės konkurencingumui. Tai ypač aktualu informacinių technologijų srityje, kur yra ypač didelė konkurencija ieškant specialistų.
- Kompanijos geriausiems savo darbuotojams nori mokėti kelis kartus didesnius darbo užmokesčius negu įmonės vidurkis. Tai iškreipia skelbiamą vidurkį, kurį gauna didžioji dalis darbuotojų ir turi neigiamos įtakos peržiūrint atlyginimus.
- Duomenų skelbimas mažina darbuotojų lojalumą ir galimybę gauti specifines žinias. Būtent dėl skelbiamų darbo užmokesčių vidurkių jiems atsiranda papildoma motyvacija keisti darbą, kas mažina galimybę kompanijoje sukurti maksimalią pridėtinę vertę. Tuo tarpu, naujai įsigaliojusiame Lietuvos Respublikos darbo kodekse (toliau – Darbo kodeksas) darbdavys įpareigojamas skatinti darbuotojo profesinį augimą, kam įgyvendinti kelią užkerta pristatytoji situacija.
- Nei darbo užmokesčio vidurkis, nei papildomi Įstatymo projektu siūlomi rodikliai neparodo realios situacijos (*toje pačioje kompanijoje dalis darbuotojų dirba ne pilnu etatu, jie yra skirtingo lygio, specialybių*) ir pilno vaizdo apie kompaniją. Ne mažiau svarbūs ir kiti elementai, tokie kaip darbo įdomumas, darbuotojams duodamos įmonės akcijos, darbo laiko lankstumas ir kitos skatinamosios priemonės.

Taip pat atkreipiame dėmesį, jog Lietuvos Respublikos Seime šiam Įstatymo projektui yra užregistruotas pasiūlymas, kad ši informacija būtų atskleista ir pagal apdraustųjų asmenų lytį. Pateikiant pavyzdį iš informacinių technologijų srities, vyrai joje sudaro 95 proc. Moterys tik dabar po truputi atranda šį sektorių. Todėl akivaizdu, kad bus ženklus ir objektyviai paaiškinamas skirtumas tarp lyčių – skirsis jų patirties lygis.

Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt

Tarptautinių prekybos rūmų ICC oficialus atstovas
www.iccwbo.org

Be to, naujasis Darbo kodeksas šiuo metu jau numato įpareigojimą įmonės viduje skelbti atlyginimų vidurkį pagal lytį skirtingose kategorijose. Tad tikslas informuoti darbuotojus jau yra pasiektas ir be šių pataisų.

Pažymime, jog tiek esamas reguliavimas, leidžiantis skelbti darbo užmokesčių vidurkius, tiek Įstatymo projektu siūlomos papildomos priemonės visų pirma yra nukreiptos į mažai savo darbuotojams mokančias įmones – skirtos joms identifikuoti ir paskatinti teigiamus pokyčius. Konfederacijos manymu, tokioms kompanijoms, kurių vidutinis darbo užmokestis siekia daugiau nei 2000 – 3000 EUR informacijos skelbimas padaro daugiau žalos nei naudos. Tad siūlome, įvesti informacijos apie vidutinį darbo užmokestį skelbimo lubas, kurios galėtų siekti 4 VDU.

Atsižvelgiant į rašte pateiktus argumentus Nutarimo projektu siūlome nepritarti Įstatymo projektui.

Be to, kaip jau buvo minėta, naujasis Darbo kodeksas įtvirtino informacijos apie mokamą darbo užmokestį skelbimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, jog Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas taip pat yra susijęs su šia darbo santykių sritimi, raginame Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kaip Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje pirmininkaujančią šalį, šį klausimą įtraukti artimiausio Trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę.

Pagarbiai,

Prezidentas

Valdas Sutkus

Lietuvos verslo konfederacija (prezidentas V. Sutkus):

- **nepitaria Seimo narių A. Maldeikienės ir I. Šimonytės parengtam Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII P-470, kuriuo siūloma viešai skelbiamus duomenis apie įmonių mokamą vidutinį darbo užmokesį papildyti statistiniais rodikliais (mediana, imties standartinis nuokrypis, 25 proc. kvantilis ir 75 proc. kvantilis);**
- **siūlo projektą aptarti artimiausiame Trišalės tarybos posėdyje.**

Nepritario argumentai:

- Lietuvoje padalinius turinčios globalios bendrovės neigiamai vertina vidutinio darbo užmokesčio skelbimą ir siūlomą papildomą šio reguliavimo išplėtimą. Tai atbaido potencialius investuotojus.
- Mokamo darbo užmokesčio dydis yra privati bendrovės informacija, ir jos skelbimas kenkia įmonės konkurencingumui. Tai ypač aktualu informacinių technologijų srityje, kur itin didelė konkurencija ieškant specialistų.
- Bendrovės geriausiems savo darbuotojams nori mokėti kelis kartus didesnius darbo užmokesčius negu įmonės vidurkis. Tai iškreipia skelbiamą vidurkį, kurį gauna didžioji dalis darbuotojų, ir turi neigiamą įtaką peržiūrint atlyginimus.
- Duomenų skelbimas mažina darbuotojų lojalumą ir galimybę gauti specifinių žinių. Būtent dėl skelbiamų darbo užmokesčių vidurkių jiems atsiranda papildoma motyvacija keisti darbą, ir tai mažina galimybę bendrovėje sukurti maksimalią pridėtinę vertę. Pažymėtina, kad naujos redakcijos Darbo kodekse darbdavys įpareigojamas skatinti darbuotojo profesinį augimą.
- Nei darbo užmokesčio vidurkis, nei siūlomi papildomi rodikliai neparodo realios situacijos (toje pačioje bendrovėje dalis darbuotojų dirba ne visu etatu, skiriasi jų specialybės, profesinis lygis) ir viso įmonės vaizdo. Ne mažiau svarbūs ir kiti elementai, tokie kaip darbo įdomumas, darbuotojų turimos įmonės akcijos, darbo laiko lankstumas ir kitos skatinamosios priemonės.

Vyriausybė turi pateikti Seimui išvadą dėl šio projekto (terminas iki 2017 m. liepos 26 d.).

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtame **išvados projekte siūloma pritarti Seimo narių siūlymui** viešinti ne tik apskaičiuotą pajamų vidurkį, bet ir medianą, imties standartinį nuokrypį, 25 proc. kvantilį ir 75 proc. kvantilį, **tačiau jį patobulinti:**

- taikyti tik tuo atveju, jeigu apdraustųjų skaičius didesnis kaip 20 (šiuo metu turi būti 3 apdraustieji), kad nebūtų atskleisti konkretaus asmens duomenys ir pažeisti jo interesai;
- numatyti įsigaliojimo datą – 2018 m. sausio 1 d. (siūloma 2017 m. liepos 1 d.), nes reikės parengti įgyvendinamuosius teisės aktus ir sukurti tam skirtą programinę įrangą.

Išvados projektas 2017 m. liepos 26 d. grąžintas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai patikslinti pagal Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.